

Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan uusi koulutusohjelma / Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön teknologiat -maisteriohjelma

Khall 11.11.2025 § 214
257/02.05.01.02/2025

Taustaa

Koulutusohjelman varhainen ideointi käynnistyi Satakunnan alan yrityksissä käytyjen keskusteluiden pohjalta ja heidän tarpeistaan jo viime vuosikymmenellä ja vuonna 2024 suunnittelu käynnistyi käytännössä, kun sekä Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisessä tiedekunnassa että Satakunnassa aloittivat koulutusohjelmaa suunnittelevat projektikoordinaattorit. Helsingin yliopistolla MMT Ville Luoma ja Satakunnassa DI Janne Ussa aloittivat koulutusohjelman yritysysteistyön suunnittelun. Opetusohjelman suunnittelu käynnistyi yliopistolla syksyllä 2024 ja keväällä 2025 yliopiston rehtori teki ohjelman perustamispäätöksen.

Ohjelma on nähty myös valtiovallan taholta merkitykselliseksi, kun ohjelman käynnistymiseen saatiin joulukuussa 2024 eduskunnan ylimääräiseltä momentilta 300 000 € kerta-avustus. Lisäksi maakunnassa on käynnistetty hanke luonnonvaratalouden toimijoiden tutkimustarpeiden kartoittamiseksi, jota tuetaan ”Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n rakennepolitiikan ohjelman” Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF).

Ohjelman esittely

Maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan uusi Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön teknologiat -maisteriohjelma (*Master's programme in technologies for sustainable use of renewable resources*) vastaa sekä kansalliseen että maailmanlaajuiseen osaajatarpeeseen kestävä kehityksen ja uusiutuvien luonnonvarojen alalla. Ohjelmassa koulutetaan asiantuntijoita, jotka pystyvät ratkaisemaan esimerkiksi luonnonvarojen kestävä käytön ja ruoantuotannon haasteita uusia kehittyviä teknologioita soveltaen. Opetus ja opiskelu maisteriohjelmassa on suunniteltu toteutettavan monipaikkaisesti Helsingissä ja Satakunnassa. Pääosa opetuksesta järjestetään maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan kotipaikassa Helsingin yliopiston Viikin kampuksella, minkä lisäksi opiskelijat suorittavat vuosittain opintojaan myös Satakunnassa esimerkiksi intensiivi- ja projektikursseilla ohjelman opetussuunnitelman mukaisesti.

Maisteriohjelman perustana ovat tiedekunnan nykyiset teknologiaorientoituneet alat, kuten metsä- ja maatalousteknologia, elintarviketeknologia, puumateriaalitiede ja maatalouden ympäristöteknologia, liiketalouden, yrittäjyyden ja innovaatiotoiminnan opetus sekä kestävyystieteet. Ohjelman keskeistä sisältöä tulevat olemaan uudet ja kehittyvät teknologiat kuten automaatio, simulaatio, robotiikka, tekoäly, uudet raaka-aineet, tuotannon johtaminen, tuotantoratkaisut ja -järjestelmät sekä mittaus- ja paikannusteknologiat.

Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön teknologiat - maisteriohjelman erityispiirteenä on opetussuunnitelmaan sisällytettävä kiinteä yritys- ja työelämäyhteistyö, joka palvelee sekä opiskelijoita että yhteistyökumppaneita. Yhteistyö tarjoaa opiskelijoille arvokkaita käytännön kokemuksia ja kontakteja, samalla kun yritykset pääsevät hyötymään uusista innovaatioista ja osaamisesta. Ohjelma antaa kotimaisille opiskelijoille valmiudet kansainväliseen työskentelyyn ja avaa kansainvälisille opiskelijoille mahdollisuuden luoda yhteyksiä Suomen työmarkkinoille.

Ulkopuolinen kumppanirahoitus

Helsingin yliopisto hakee ulkopuolista kumppanirahoitusta Satakunnasta ohjelman käynnistymisen tueksi 1,0-1,5M€/a, joista noin 70% on suunniteltu tulevan kuntatoimijoilta ja loput muista lähteistä. Tukea haetaan tällä tasolla vuosiksi 2026-2029 (liite 1).

Vaikuttavuus Satakunnassa

Uuden ohjelman yhteistyökumppanina toimii Satakunnan alue. Alueella on vahva ruoka- ja metsäjärjestelmien kokonaisuus sekä luonnonvarojen kestävä käytön alalla useita toimijoita. Maakunnan yritykset tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuksia yritys yhteistyöhön sekä harjoittelu- ja intensiivijaksoihin. Ohjelma mahdollistaa myös yhteistyön Helsingin yliopiston ja alueen ammattikorkeakoulujen välillä. Maisteriohjelman tarjoama teknologinen opintopolku tukee hyvin Satakunnan Ammattikorkeakoulun (SAMK) opiskelijoita jatko-opintoihin kaikissa ohjelmissa ja mahdollistaa koululle myös merkittävän lisän opiskelijamarkkinointiin.

Uusiutuvien luonnonvaroja hyödyntävät toimialoilla (elintarvike- ja metsäteollisuus) suorien työpaikkojen osuus Satakunnassa n. 25% teollisuustyöpaikoista eli lähes 4000 henkilöä. Pohjois-Satakunnassa osuus on 27% ja Etelä-Satakunnassa korkea 40%.

Maakunnalliseen vaikuttavuuteen liittyy olennaisesti läheinen yhteistyö Satakunnan Ammattikorkeakoulun ja muiden alueen oppilaitosten kanssa. Helsingin yliopiston maatalous- metsätieteellinen tiedekunta perustaa ohjelman maakunnallista toteutusta varten Satakuntaan sijoittuvan paikallisen tiimin. Ohjelman käynnistyessä tiimin vahvuus on 2-3 henkilöä ja se laajenee ohjelman toiminnan kasvaessa. Paikalliseen Satakunnassa toimivaan tiimiin kuuluu Helsingin yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstöä sekä toimintaa koordinoivaa henkilöstöä. Tiimi tekee tiivistä yhteistyötä Satakunnan oppilaitosten ja muiden akateemisten toimijoiden kanssa.

Vaikuttavuus Eurajoen kunnassa

Yritystapaamisia on kaikkiaan ollut jo yli 30 ja Eurajoella on esitelty uutta koulutusohjelmaa tähän mennessä Luvian Saha Oy:lle. Yritykset pitävät uutta maisteriohjelmaa tervetulleena jatkumona Satakunnan korkeakoulutustarjontaan, erityisesti osana teknologiakoulutusta. Poikkitieteellisyys ja eri tieteenalojen yhdistäminen nähtiin ohjelman suurina vahvuuksina, jotka tukevat

uudenlaista ajattelua ja kehitystä esimerkiksi alkutuotannon, tutkimuksen ja kiertotalouden alalla.

Eurajoen kunnalta haetaan tukea koulutusohjelman käynnistymiseen ja paikalliseen maakunnalliseen vaikuttavuuteen 30 000 euroa vuodessa seuraavan neljän vuoden aikana.

Päätösehdotus

Eurajoen kunta osallistuu Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan järjestämään uusiutuvien luonnonvarojen kestävän käytön teknologiat maisteriohjelmaan 30 000 €/vuosi seuraavan neljän vuoden ajan (2026-2029).

Päätös

Hyväksyttiin.
